PvdA | Heiloo

Beste mederaadsleden, best college, 1

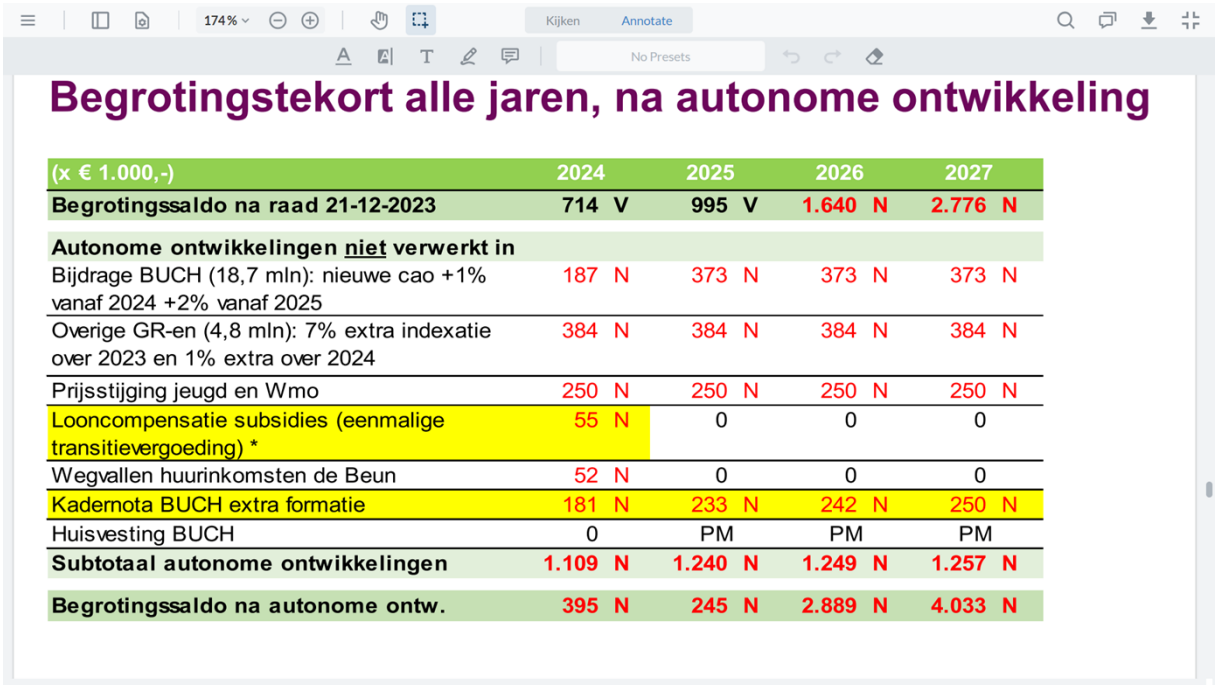
Voordat ik over de Kadernota begin, wil ik kort ingaan op de zorgen die we ons in deze raad het afgelopen jaar maakten om de BUCH-werkorganisatie. Keer op keer moet er geld bij, en ambities van het college en de raad lopen telkens vast in de uitvoering. We gaan zelfs een bestuurskrachtonderzoek doen omdat we in Heiloo vinden dat het zo niet langer door kan gaan.

Wat ik bij al dit gesomber gezegd wil hebben: het afgelopen jaar is het ons ook opgevallen dat we opvallend kundige ambtenaren hebben in de BUCH-werkorganisatie. Ambtenaren die professionals zijn op hun vakgebied. Voor het sociaal domein, maar ook voor verduurzaming, voor het groenbeleid en voor waterbeleid kunnen we in onze handen knijpen met de deskundige ambtenaren waar we op kunnen leunen.

Terug naar de Kadernota 2025 én de 1e firap 2024 die vandaag voorliggen.

De fractie van PvdA Heiloo is eigenlijk wel content met deze Kadernota. De financiële vooruitzichten die hieruit blijken zijn helemaal zo donker niet als in de eerdere scenario's leek. Drie maanden geleden op 15 april tijdens de RIA over het dreigende begrotingstekort leek het nog alsof Heiloo in 2024 een tekort zou hebben van bijna vier ton.

RIA van 15 april, Presentaties ambities en investeringen, p. 19: situatie na 2e firap (21/12/23)

Begrotingstekort alle jaren, na autonome ontwikkeling

(x € 1.000,-)	2024	2025	2026	2027
Begrotingssaldo na raad 21-12-2023	**714 V**	**995 V**	**1.640 N**	**2.776 N**
Autonome ontwikkelingen niet verwerkt in				
Bijdrage BUCH (18,7 mln): nieuwe cao +1% vanaf 2024 +2% vanaf 2025	187 N	373 N	373 N	373 N
Overige GR-en (4,8 mln): 7% extra indexatie over 2023 en 1% extra over 2024	384 N	384 N	384 N	384 N
Prijsstijging jeugd en Wmo	250 N	250 N	250 N	250 N
Looncompensatie subsidies (eenmalige transitievergoeding) *	55 N	0	0	0
Wegvallen huurinkomsten de Beun	52 N	0	0	0
Kadernota BUCH extra formatie	181 N	233 N	242 N	250 N
Huisvesting BUCH	0	PM	PM	PM
Subtotaal autonome ontwikkelingen	**1.109 N**	**1.240 N**	**1.249 N**	**1.257 N**
Begrotingssaldo na autonome ontw.	**395 N**	**245 N**	**2.889 N**	**4.033 N**

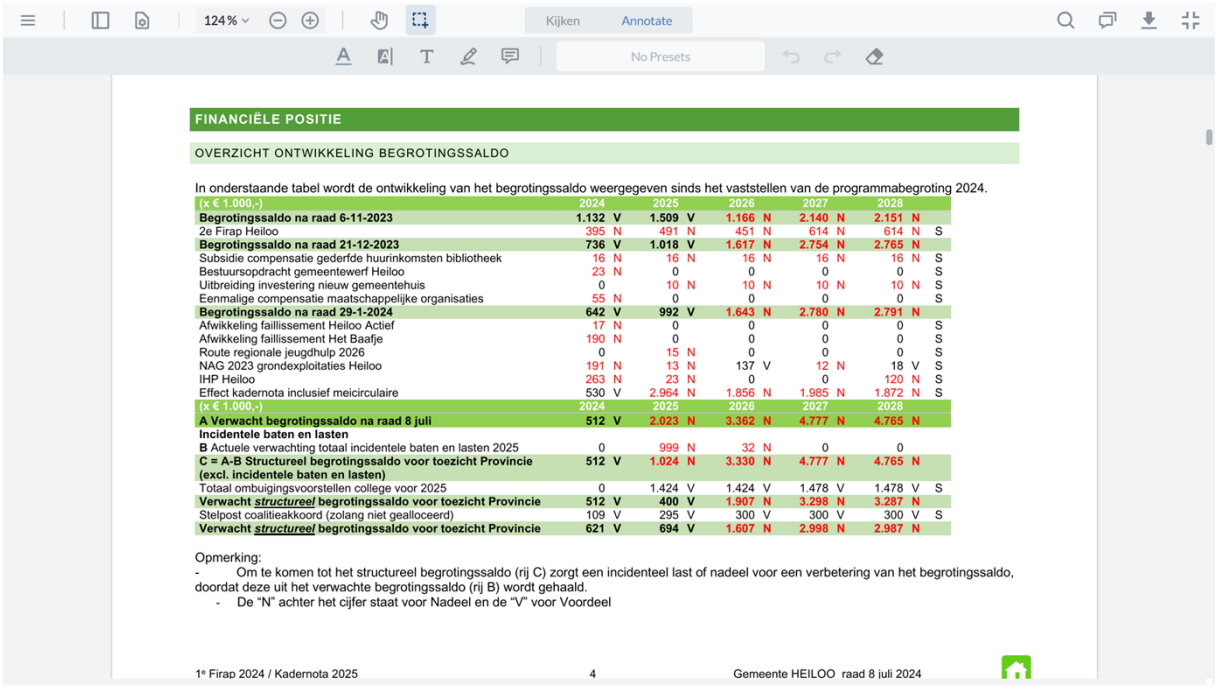
Op 13 mei – nog geen maand later - in de commissie over het financiële beeld van Heiloo bleek het verwachte begrotingstekort opgelopen tot meer den een miljoen (€ 1.056 negatief).

(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
A. Begrotingssaldo na raad 06 november 2023	**1.132**	**1.509**	**-1.166**	**-2.140**	**-2.151**
2e Financiele rapportage	-395	-491	-451	-614	-614
B. Begrotingssaldo na raad 21 deccember 2023	**737**	**1.018**	**-1.617**	**-2.754**	**-2.765**
Subsidie compensatie gederfte huurinkoosten bibliotheek	-16	-16	-16	-16	-16
Bestuursopdracht gementewerf Heiloo	-23				
Uitbreiding nieuw gemeentehuis		-10	-10	-10	-10
Incidentele compensatie maatschappelijke organisatie	-55				
C. Begrotingssaldo na raad 29 januari 2024	**643**	**992**	**-1.643**	**-2.780**	**-2.791**
Autonome ontwikkelingen nog niet verwerkt in begroting					
Bijdrage BUCH (€ 18,7 mln.): nieuwe CAO + 1% vanaf 2024 en +2% vanaf 2025	-187	-373	-373	-373	-373
Overige Gemeenschappelijke Regelingen (€ 4,8 mln.): 7% extra indexatie over 2023 en 1% over 2024	-384	-384	-384	-384	-384
Decembercirculaire 2023 (maatstaf lage inkomens)	-209	-260	-260	-260	-260
Prijsstijging jeugd en Wmo	-250	-250	-250	-250	-250
Wegvallen huurinkomsten de Beun	-52				
Kadernota BUCH extra formatie	-181	-233	-242	-250	-250
Kadernota Veiligheidsregio extra formatie	-170	-170	-170	-170	-170
Aansluiting A9				pm	pm
Huisvesting BUCH	pm	pm	pm	pm	pm
Programmakosten Zaffier	-61	-61	-61	-61	-61
Kostenraming exploitatie t Baafje	-190				
Uitvoeringskosten Route regionale jeugdhulp	-15				
Mutaties voortkomend uit begroting BUCH		pm	pm	pm	pm
Subtotaal autonale ontwikkelingen	**-1.699**	**-1.731**	**-1.740**	**-1.748**	**-1.748**
Begrotingssalda na autonome ontwikkelingen	**-1.056**	**-739**	**-3.383**	**-4.528**	**-4.539**

Aan de hand van die cijfers besloot deze raad toen de Zuidwester, Elkerlyk en de gymzalen de komende vijftien tot twintig jaar niet grondig te kunnen verduurzamen. (raadsvergadering 27 mei) Dat besluit doet nog steeds pijn, en was achteraf gezien niet nodig geweest.

Blij zijn wij zoals gezegd, met de cijfers in deze Kadernota, waarin dat dreigende tekort van een miljoen in twee maanden tijd is veranderd in een begrotingsoverschot van € 621.000 voor 2024.

Cijfers Kadernota 8 juli 2024

FINANCIËLE POSITIE

OVERZICHT ONTWIKKELING BEGROTINGSSALDO

In onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van het begrotingssaldo weergegeven sinds het vaststellen van de programmabegroting 2024.

(x € 1.000,-)	2024		2025		2026		2027		2028		
Begrotingssaldo na raad 6-11-2023	**1.132**	**V**	**1.509**	**V**	**1.166**	**N**	**2.140**	**N**	**2.151**	**N**	
2e Firap Heiloo	395	N	491	N	451	N	614	N	614	N	S
Begrotingssaldo na raad 21-12-2023	**736**	**V**	**1.018**	**V**	**1.617**	**N**	**2.754**	**N**	**2.765**	**N**	
Subsidie compensatie gederfde huurinkomsten bibliotheek	16	N	16	N	16	N	16	N	16	N	S
Bestuursopdracht gemeentewerf Heiloo	23	N	0		0		0		0		S
Uitbreiding investering nieuw gemeentehuis	0		10	N	10	N	10	N	10	N	S
Eenmalige compensatie maatschappelijke organisaties	55	N	0		0		0		0		S
Begrotingssaldo na raad 29-1-2024	**642**	**V**	**992**	**V**	**1.643**	**N**	**2.780**	**N**	**2.791**	**N**	
Afwikkeling faillissement Heiloo Actief	17	N	0		0		0		0		S
Afwikkeling faillissement Het Baafje	190	N	0		0		0		0		S
Route regionale jeugdhulp 2026	0		15	N	0		0		0		S
NAG 2023 grondexploitaties Heiloo	191	N	13	N	137	V	12	N	18	V	S
IHP Heiloo	263	N	23	N	0		0		120	N	S
Effect kadernota inclusief meicirculaire	530	V	2.964	N	1.856	N	1.985	N	1.872	N	S
(x € 1.000,-)	2024		2025		2026		2027		2028		
A Verwacht begrotingssaldo na raad 8 juli	**512**	**V**	**2.023**	**N**	**3.362**	**N**	**4.777**	**N**	**4.765**	**N**	
Incidentele baten en lasten											
B Actuele verwachting totaal incidentele baten en lasten 2025	0		999	N	32	N	0		0		
C = A-B Structureel begrotingssaldo voor toezicht Provincie (excl. incidentele baten en lasten)	**512**	**V**	**1.024**	**N**	**3.330**	**N**	**4.777**	**N**	**4.765**	**N**	
Totaal ombuigingsvoorstellen college voor 2025	0		1.424	V	1.424	V	1.478	V	1.478	V	S
Verwacht *structureel* begrotingssaldo voor toezicht Provincie	**512**	**V**	**400**	**V**	**1.907**	**N**	**3.298**	**N**	**3.287**	**N**	
Stelpost coalitieakkoord (zolang niet gealloceerd)	109	V	295	V	300	V	300	V	300	V	S
Verwacht *structureel* begrotingssaldo voor toezicht Provincie	**621**	**V**	**694**	**V**	**1.607**	**N**	**2.998**	**N**	**2.987**	**N**	

Opmerking:
- Om te komen tot het structureel begrotingssaldo (rij C) zorgt een incidenteel last of nadeel voor een verbetering van het begrotingssaldo, doordat deze uit het verwachte begrotingssaldo (rij B) wordt gehaald.
- De "N" achter het cijfer staat voor Nadeel en de "V" voor Voordeel

1e Firap 2024 / Kadernota 2025 4 Gemeente HEILOO raad 8 juli 2024

Het kan verkeren. Blijkbaar is de financiële situatie van Heiloo moeilijk te duiden. Het meest onverstandige dat we dan kunnen doen, is ons gek laten maken door de cijfers van de dag. In blinde paniek gaan bezuinigen of belangrijke projecten jaar op jaar on hold te zetten is onnodig. De breed gedeelde wensenlijst van de raad die op p. 5 van de Kadernota staat en waar nog geen middelen voor zijn gereserveerd, kan in elk geval voor een deel best worden uitgevoerd. Laten we zorgen dat die lijst, die er vorig jaar ook al stond, volgend jaar niet opnieuw in de Kadernota terugkomt als wensenlijst zonder financiële dekking.

Laten we de herinrichting van het Stationsgebied dus met spoed oppakken. In de sobere variant die het college hierbij heeft voorgesteld kunnen we ons goed vinden. Laten we werk maken met de geluidswal langs de A9 – zo mogelijk als zonnewal. Het college zegt hierover met de provincie in gesprek te zijn voor vergunningen. Ook wij doen er alles aan via onze eigen contacten bij de Provinciale Staten de komst hiervan te bespoedigen. Laten we het fietsbeleidsplan uitvoeren. Laten we het Loo-gebied op korte termijn in elk geval opknappen met groenbakken, zoals de voorstellen die het college enkele maanden terug hiervoor aan ons voorlegde.

Financieel gezien kan onze gemeente dit alles dragen. Onze weerstandsratio is uitstekend, zoals Peter Croux bij behandeling van de jaarstukken heeft laten zien.

We sluiten onze ogen niet voor de dreiging van ‘de ravijnjaren’ als er geen beleidswijzigingen komen vanuit provincie en rijk. Maar veel is nog zeer onzeker. De septembercirculaire 2025 komt pas over ruim een jaar en pas dan zal ons duidelijk worden hoe zwaar de opgave voor 2026 en daarna is. Het is niet uit te leggen als we al meer dan jaar daarvoor beleid zijn gaan voeren op basis van verwachtingen die later niet bleken te kloppen.

Moet de ozb dan nog wel verhoogd worden, kun je je afvragen? Wij denken dat het verantwoord is de ozb op het landelijk gemiddelde niveau te brengen in Heiloo omdat we daarmee ook echt langdurig de ruimte hebben onze voorzieningen te onderhouden.

In de Kadernota zijn geen reserveringen gemaakt voor Het Baafje en de Beun. Omdat we voorzien dat we over het Baafje en de Beun kort na de zomer beslissingen zullen moeten nemen in deze raad, stellen we voor hier reserveringen voor te maken. Hiervoor hebben we bij de al jaarstukken een amendement ingediend.

Tot slot vraagt u zich misschien af waarom we ons pleidooi van vorig jaar niet herhalen om een pas op de plaats te maken met afslag A9 en villawijk Zandzoom, in elk geval totdat de stikstofcrisis is opgelost. Het zou Heiloo honderden duizenden euro’s per jaar opleveren als we deze projecten pauzeren.. Nu: dat pleidooi daar staan we nog steeds achter.

U kent ons standpunt. Het is niet nodig hier veel woorden aan te besteden. Wel frustreert het ons dat vragen hierover niet beantwoord worden. Al vanaf maart proberen we via technische vragen te achterhalen wat de projectgroep bij de provincie voor werkzaamheden en onderzoek verricht voor de € 245.000 aan externe inhuur die Heiloo hiervoor jaarlijks betaalt. Een antwoord hebben we nog steeds niet.

Zie het overzicht van onze vragen en de antwoorden in het kader.

Vragen PvdA Heiloo n.a.v. voortgang en kosten projectgroep afslag A9 maart – juli 2024:

26/3: Vraag PvdA Heiloo.
Voor de afslag A9 is een reserve opgenomen van 7,8 miljoen euro. In 2024 betaalt Heiloo voor dit project bovendien € 245.000 aan externe inhuur. Als het project wordt bevroren en er dus niet extern of intern mankracht aan wordt besteed totdat landelijk duidelijk is hoe om te gaan met de stikstofproblematiek, valt die € 245.000 voor 2024 dan vrij?
19/4Antwoord college:
Nee, dat is hier niet van toepassing. Landelijk is duidelijk wat er moet gebeuren. Er is nu een concrete oplossing nodig hoe om te gaan met de stikstofdepositie ten gevolge van het plan, maar er is helaas nog niet direct een oplossing. Voor het vinden van de oplossing is inhuur nodig van stikstofdeskundigen, juristen en verkeerskundigen. Bevriezen betekent uitstel en naar verwachting een kostenverhoging.

26/3 Vraag PvdA Heiloo.
En zou dat bedrag ook bespaard worden voor 2025, 2026, 2027 e.v. zolang het project bevroren blijft?
19/4 antwoord college: Nee, er wordt gewerkt aan oplossingen waarvoor de middelen ingezet zullen worden; zie ook hierboven. Bevriezen heeft geen zin, dan schuift de eventuele oplossing verder weg maar zullen de kosten toenemen.

16/4 vraag PvdA Heiloo: Graag ontvangen we per ommegaande een gedetailleerde verantwoording van de projectgroep A9 op activiteiten die in de rapportage periode zijn verricht

a. welke activiteiten
b. wat is de voortgang
c. wanneer is de verwachte afronding van activiteiten

21/5 antwoord college: De projectgroep wordt voorgezeten door de provincie. Helaas is de provincie onderbezet. Er is geen dergelijk overzicht te verwachten.

16/4: vraag PvdA. Graag ontvangen we per ommegaande een gedetailleerd inzicht in onderzoeken in uitvoering

a. welke onderzoeken
b. welke activiteiten hierbinnen
c. wanneer is de verwachte afronding

21/5 antwoord college: Er zijn op dit moment geen onderzoeken in uitvoering.

10 juni vraag PvdA Heiloo: Op onze vraag om gedetailleerde verantwoording van de projectgroep te ontvangen op activiteiten zoals in de rapportageperiode zijn verricht ontvingen wij het antwoord dat de projectgroep wordt voorgezeten door de provincie die onderbezet is dus daarom is een dergelijke overzicht niet te verwachten. Dit is een onacceptabele situatie en wij vragen de PH met klem dit overzicht vanuit het projectmanagement waarvoor de gemeente Heiloo jaarlijks een aanzienlijk bedrag overmaakt, dit zoals gebruikelijk is bij dergelijke trajecten, per ommegaande op te leveren.
27/6 antwoord college: Hier komen wij zo spoedig mogelijk op terug.

Helaas is het geen uitzondering dat antwoorden op technische vragen niet of heel laat komen. En nee: ‘We hebben het verder uitgezet in de organisatie’ is geen antwoord op een technische vraag.

Als de cijfers voor de begroting per maand heen en weer schieten van dik in de min tot dik in de plus, als antwoorden op technische vragen uitblijven, dan voelt wat wij hier al die avonden in de raad doen als proberen grip te krijgen op mayonaise. Hoe je ook grijpt, je kunt het niet vastpakken.

Dat frustreert ons wel eens. En we menen diezelfde frustratie af en toe ook bij sommige leden van het college te zien. Laten we samen proberen die grip wel te vinden. We hebben allemaal hetzelfde doel: we willen het beste voor Heiloo. Die grip kunnen we krijgen door niet in paniek te raken van mogelijk beleid vanuit het rijk dat alle gemeenten in Nederland kan gaan raken. Die grip kunnen we krijgen door budgetten ook echt te gaan bestemmen voor projecten en voorzieningen waar brede steun voor is in Heiloo.

Als er jaar na jaar na jaar na jaar maar niets gebeurt rond het opknappen van het Loopleingebied, als het probleem met fietsen rond het station maar niet wordt aangepakt, als de geluidswal langs de A9 - die alle politieke partijen willen – er maar niet komt, als het fietsvriendelijk maken van het dorp – ook iets waar niemand tegen is – maar niet gebeurt, dan verliezen op een gegeven moment mensen hun vertrouwen in de politiek. Dan is het alleen maar praten maar niet leveren.

Natuurlijk hebben we te maken met een BUCH-werkorganisatie waarvan de aansturing stroef verloopt. Maar dat mag geen excuus zijn voor dit college om zoveel voornemens die er heel lang liggen en waar breed draagvlak voor is, niet in te plannen door er ook budgetten aan te verbinden. We verwachten dat het college in de programmabegroting in november duidelijkheid geeft. Welke van de genoemde, langgekoesterde wensen gaan door? En reserveer daar dan ook budgetten voor. En als ze niet doorgaan, wees daar dan ook helder over.